

Nodarbinātības
valsts aģentūra

Nodarbinātības valsts aģentūras atbalsts klientiem ar garīga rakstura traucējumiem

Eksperte Anastasija Maulvurfa

**Nodarbinātības valsts aģentūras
Pakalpojumu departamenta
Darba meklēšanas atbalsta nodaļa**

Nodarbinātības
valsts aģentūra

Nodarbinātības valsts aģentūras misija

sekmēt bezdarbnieku un darba meklētāju nodarbinātības iespējas un palīdzēt darba devējiem atrast nepieciešamos darbiniekus

Atbilstoši bezdarbnieku, darba meklētāju un bezdarba riskam pakļauto personu vajadzībām, spējām un vēlmēm nodrošināt šīm personām operatīvu un kvalitatīvu palīdzību, lai veicinātu to konkurētspēju darba tirgū

Organizēt vai īstenot aktīvos nodarbinātības pasākumus un preventīvos bezdarba samazināšanas pasākumus

Sagatavot priekšlikumus valsts politikas izstrādei un īstenošanai bezdarba samazināšanas un bezdarbnieku, darba meklētāju un bezdarba riskam pakļauto personu atbalsta jomā

Licencēt un uzraudzīt komersantus, kuri sniedz darbiekārtības pakalpojumus

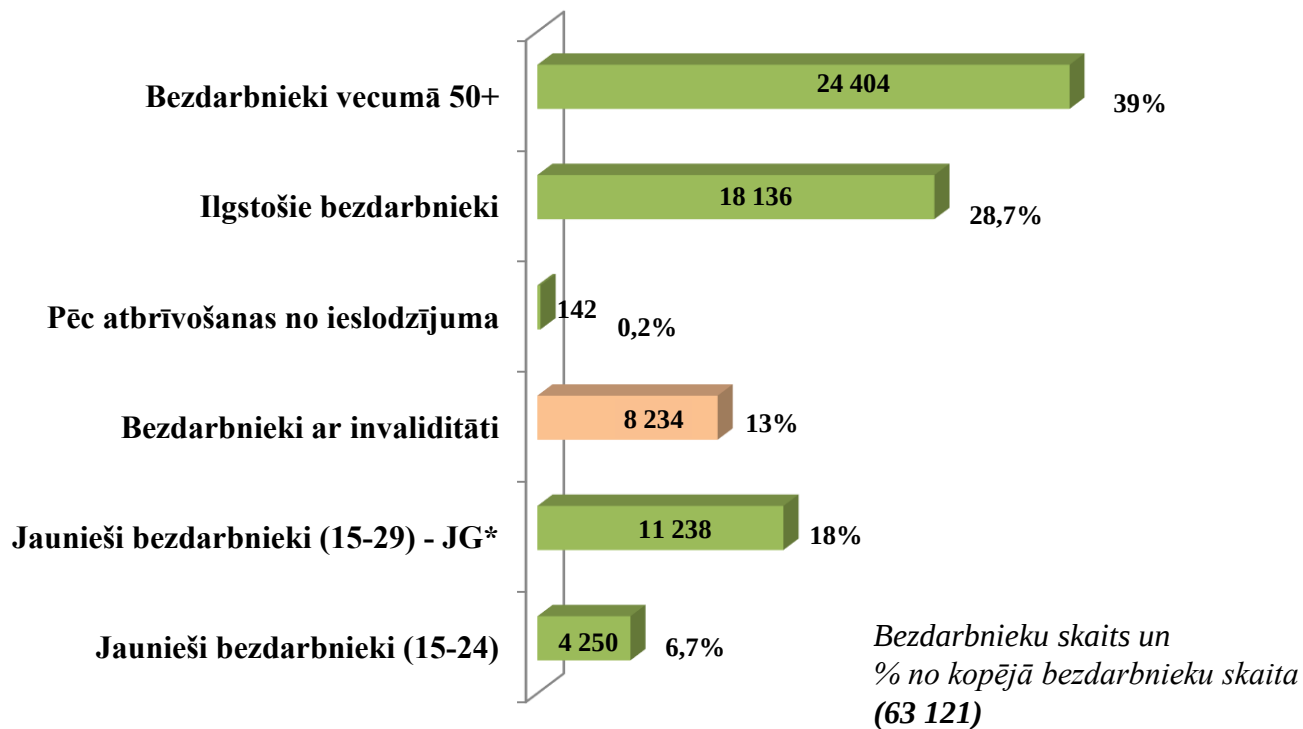
Aģentūras funkcijas

Nodarbinātības
valsts aģentūra

NVA bezdarbnieku mērķgrupas (dati uz 01.01.2018)

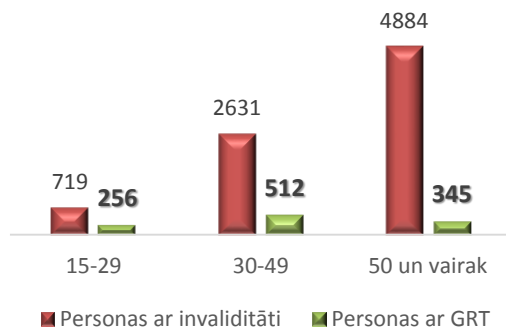
* ESF programmas “Jauniešu garantijas” mērķa grupa

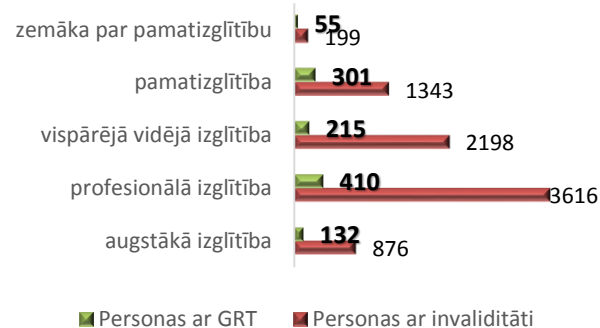
Nodarbinātības
valsts aģentūra

Bezdarbnieku ar garīga rakstura traucējumiem (GRT) statistiskais portrets

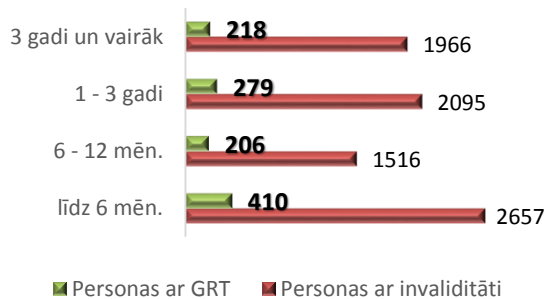
Pēc vecuma

Pēc izglītības līmeņa

Pēc bezdarba ilguma

Profils

Persona vecumā 30-49 gadi
ar vispārējo/profesionālo
izglītību.
B/d statuss – līdz 6 mēn.

Bezdarbnieki ar invaliditāti – 8234, no tiem 13,5% (1113) – bezdarbnieki ar garīga rakstura traucējumiem, t.sk. arī tie, kuriem papildus garīga rakstura traucējumiem ir vēl cits/-i traucējumu veids/-i.

Nodarbinātības
valsts aģentūra

Nodarbinātības valsts aģentūras pasākumi

Preventīvais bezdarba samazināšanas pasākums

- Karjeras konsultācijas

Apmācību iespējas

- Konkurētspējas paaugstināšanas pasākumi
- Neformālā izglītība
- Profesionālā tālākizglītība un pilnveide
- Praktiskā apmācība pie darba devēja
- Darbnīcas jauniešiem

Nodarbinātības pakalpojumi

- Pasākums noteiktām personu grupām (subsīdētā nodarbinātība)
- Pasākumi komercdarbības vai pašnodarbinātības uzsākšanai
- Algoti pagaidu sabiedriskie darbi
- Nodarbināto personu reģionālās mobilitātes veicināšana
- Pirmā darba pieredze jauniešiem
- Darbam nepieciešamo iemaņu attīstība nevalstiskajā sektorā

Atbalsta pasākumi

- Profesionālās piemērotības noteikšana
- Motivācijas programma darba meklēšanai un sociālā mentora pakalpojumi
- Psihologa un psihoterapeita konsultācijas ilgstošajiem bezdarbniekiem
- Veselības pārbaudes ilgstošajiem bezdarbniekiem
- Atbalsta pasākums bezdarbniekiem ar atkarības problēmām

Nodarbinātības
valsts aģentūra

Atbalsta pakalpojumi personām ar invaliditāti pasākumu ievaros

Surdotulka pakalpojumi un ergoterapeita pakalpojumi (t.sk. mācību vai darba vietas pielāgošana)

- Profesionālās tālākizglītības un pilnveides izglītības programmu īstenošana (2 cilvēki saņēma surdotulka pakalpojumu)
- Neformālās izglītības ieguve (3 cilvēki saņēma surdotulka pakalpojumu)
- Apmācība pie darba devēja (3 cilvēki saņēma ergoterapeita pakalpojumu)
- Pasākumi noteiktām personu grupām (2 cilvēki saņēma surdotulka pakalpojumu, 450 cilvēki saņēma ergoterapeita pakalpojumu)
- Pirmā darba pieredze jauniešiem (1 cilvēks saņēma ergoterapeita pakalpojumu)

Atbalsta personu pakalpojumi klientiem ar garīga rakstura traucējumiem

- Apmācība pie darba devēja
- Pasākumi noteiktām personu grupām (subsidētā nodarbinātība)
- Pirmā darba pieredze jauniešiem

Nodarbinātības
valsts aģentūra

Veiksmīga sadarbība nodarbinātības pasākumu ietvaros

Darba devēji un jaunieši par savstarpējo sadarbību ir apmierināti

- Pasākumā «**Pirmā darba pieredze jauniešiem**» jaunieši ar garīgās attīstības traucējumiem pašlaik veiksmīgi strādā par pavāru; jaunieši ar garīgās attīstības traucējumiem strādāja par pavāra palīgu
- Pasākumā «**Subsidētās darba vietas jauniešiem bezdarbniekiem**» pie viena darba devēja trīs jaunieši ar garīgās attīstības traucējumiem strādā par virtuves darbiniekiem; jaunieši ar garīgās attīstības traucējumiem strādāja par zirgkopi
- Pasākumā «**Subsidētās darba vietas jauniešiem bezdarbniekiem**» jaunieši ar GRT veiksmīgi strādā par viesmīli, laukstrādnieku, dzīvnieku kopēju u.c. amatos

NVA veiksmīga sadarbība ar NVO, īstenojot pasākumu «Darbam nepieciešamo iemaņu attīstība nevalstiskajā sektorā»

- Jaunieši ar GRT veiksmīgi attīsta darbam nepieciešamas prasmes dažādās biedrībās

Nodarbinātības
valsts aģentūra

NVA pasākumi, kuros piedalījās bezdarbnieki ar garīga rakstura traucējumiem 2017. gadā

Aktīvais nodarbinātības pasākums	Aktivitāšu skaits
Algoti pagaidu sabiedriskie darbi	329
Pasākumi noteiktām personu grupām	22
Komercedarbības pasākumi	1
Neformālās izglītības ieguve	150
Profesionālā apmācība (prof. tālākizglītība, prof. pilnveide)	68
Konkurētspējas paaugstināšanas pasākumi (grupu un individuālie)	546
Jauniešu garantijas pasākumi (darbnīcas jauniešiem, pirmā darba pieredze jauniešiem utt.)	451
Atbalsts reģionālajai mobilitātei	13
Ergoterapeita pakalpojumi	53
Atbalsta pasākums bezdarbniekiem ar atkarības problēmām	7

Nodarbinātības
valsts aģentūra

Karjeras konsultācijas bezdarbniekiem ar garīgā rakstura traucējumiem

Konsultēšanas principi

- Pamatā individuālā pieeja vai atsevišķos gadījumos darbs mazajās grupās (3 – 5 klienti kopā ar sociālo darbinieku vai pedagogu)
- Uzklauššana, nesteidzināšana, iekšējais miers un ārējais mierīgums, empātija => klients sajūt rūpes par sevi => pazūd apmulsums, satraukums, parādās atbrīvotība saskarsmē
- Iejūtīga iedrošināšana => jaunu paņēmienu izmēģināšana, iesaistīšanās aktivitātēs
- Novērtēšana izmantojot spēles metodi vai izskaidrojot potenciālo rezultātu

Konsultāciju rezultāts – klientu ieguvumi

- Darba meklēšanas prasmju apguve (darba meklēšanas ceļi, t.sk. CV/Vakanču portāla izmantošana, vakanču izvēle)
- Pieteikuma dokumentu mape (CV un motivācijas vēstuļu varianti)
- Profesionālās iespējas (potenciālo darbu saraksts)
- Profesijas izvēle (atbilstošas NVA karjeras konsultēšanas metodikas, «Darbnīcas jauniešiem», profesionālās piemērotības noteikšana, t.sk. sadarbībā ar SIVA)
- Vakanču piemeklēšana (atbilstošās brīvās darba vietas)
- Atbilstošo apmācību pasākumu izvēle (konkurētspējas paaugstināšanas pasākumi, neformālā un profesionālā apmācība)
- Atbilstošo nodarbinātības pasākumu izvēle (subsīdētā nodarbinātība, «Darbam nepieciešamo iemaņu attīstīšana nevalstiskajā sektorā», «Pirmā darba pieredze jauniešiem»)
- Stipro pušu kopsavilkums un stāstījums par tām
- Sevis prezentēšanas prasmju apguve (sagatavošanās darba intervijai)
- Rīcības plāns (uzdevumi konkrēti, soli pa solim, atbalsta personas)

Nodarbinātības
valsts aģentūra

Sekmīga karjeras konsultanta un klienta sadarbība

Projekta «Jauniešu garantijas» ietvaros sadarbība 2,5 gadu garumā: **Jauniete ar GRT** (profesionālā kvalifikācija «Pavāra palīgs», mājkalpotāja, veļas mazgātāja un gludinātāja apliecība)

Karjeras konsultācijas (pirmā, otrā – nākamajā dienā, trešā pēc diviem mēnešiem)

- klienta darba vēlme – pavāra palīgs, klienta resursi – **pieklājība un akurātība**; sagatavots CV; papildināts CV
- klienta ierobežojumi – nespēj veikt pavāra palīga pienākumus pietiekami ātri
- klienta resurss – **vēlme mācīties, apgūt jauno**
- darba apraksta sagatavošana (pakalpojumi – mājas uzkopšana, dārza uzturēšana)

Konkurētspējas paaugstināšanas pasākumi (vairāku mēnešu garumā)

- Darba tiesības, Jauniešu iespējas darba tirgū, Mērķu meistarklase
- Publiskās uzstāšanās prasmju veidošana, Sarunu vadīšana un argumentācijas māksla

Ceturrtā karjeras konsultācija (pēc trešās konsultācijas pagāja vairāki mēneši)

- vakanču izskatīšana (patstāvīgi līdz konsultācijai)
- iedrošinājums darbības uzsākšanai (izmēģināt jaunas aktivitātes, iesaistīties subsidētajā nodarbinātībā)

Jauniete pasākumā «Subsidētā darba vieta jauniešiem ar invaliditāti» pusotru gadu strādā, vadot interešu pulciņus

- Darba pienākumi: pulciņu «mājturība cilvēkiem ar invaliditāti» organizēšana un vadīšana, prasmju mācīšana un attīstīšana mājas darbu plānošanā un veikšanā (piem., gatavot vienkāršus ēdienus pēc parauga, receptes un instrukcijām)
- Darba pieredze **paaugstinājusi jaunietes pašapziņu**
- Atslēgas resurss: **rūpīga attieksme pret darba meklēšanu**
- Resurss (darba tirgū, darba vietā): **apzinīga attieksme pret darbu**

Rezultāts – jauns resurss: Jauniete **kļuvusi drošāka un pārliecinātāka par sevi**

Nodarbinātības
valsts aģentūra

Darbā iekārtošanās

2017. gada laikā darbā iekārtojās:

- **3618** bezdarbnieki ar invaliditāti (44% no kopējā b/d skaita ar invaliditāti – 8234),
- no tiem **433** - bezdarbnieki ar GRT

Uzņēmumu piemēri, kuros iekārtojās darbā bezdarbnieki ar GRT	Personu skaits
MAXIMA LATVIJA, SIA	15
RIMI LATVIA, SIA	10
RĪGAS DOMES IZGLĪTĪBAS, KULTŪRAS UN SPORTA DEPARTAMENTS	8
VENTSPILS ZIVJU KONSERVU KOMBINĀTS	5
CLEAN R, SIA	5
LATVIJAS SARKANAIS KRUSTS, BDR	4
LATVIJAS PASTS, VAS	3
TRIALTO LATVIA, SIA	3
LATVIJAS DZELZCEĻŠ, AS	2
LIDO, AS	2

Profesijas, kurās iekārtojās darbā bezdarbnieki ar GRT (top 20)

Profesija - iekārtojies darbā	Personu skaits
PALĪGSTRĀDNIEKS	46
APKOPĒJS	36
MAZUMTIRDZNIECĪBAS VEIKALA PĀRDEVĒJS	14
SĒTNIEKS	13
KRĀVĒJS (ROKU DARBA)	9
CEHA STRĀDNIEKS	7
VIRTUVES DARBINIEKS	7
TRAUKU MAZGĀTĀJS	7
ZIVJU APSTRĀDĀTĀJS	7
ŠUVĒJS	6
ASISTENTS PERSONĀM AR INVALIDITĀTI	6
APRŪPĒTĀJS	5
ISTABENIS	5
NOLIKTAVAS DARBINIEKS	5
PAVĀRA PALĪGS	5
PĀRDEVĒJS KONSULTANTS	5
LIETVEDIS	5
DATU IEVADES OPERATORS	4
BŪVSTRĀDNIEKS	4
VEIKALA KASIERIS	4

Nodarbinātības
valsts aģentūra

Paldies par uzmanību!

06.03.2018.,
Jūrmala